

Els Reis d'Orient

written by Josep M. Boixareu Vilaplana | 9 de gener de 2023

Amigues, amics,

Començo a escriure aquestes ratlles la Nit de Reis quan aquests ja estan molt enfeïnats a repartir les joguines per les cases dels nens i nenes. Més que no pas l'alegria dels menuts quan el matí del dia 6 obren els regals, per a mi la imatge més deliciosa és veure'ls les expressives cares durant la cavalcada de la nit anterior; per mi, ara. Aquells ulls entre il·lusionats, encisats i sovint tremolosos; unes de les millors imatges de l'any que no surten mai en els resums anuals dels mitjans de comunicació. El costum dels regals als nens ve de les ofrenes que els Reis d'Orient van fer al Nen Jesús.

Sembla que aquells Reis eren tres savis de l'època. Imagino que almenys un devia ser astrònom car per trobar el lloc on jeia el Nen en una menjadora es van guiar per un estel i aquell estel devia ser molt especial, tant que solament un espavilat astrònom podia distingir. Aquell àngel que els ho va dir només va anomenar "un estel", però no va dir quin. Els Reis venien i venen de l'Orient i l'any zero de la nostra era van arribar a Betlem, Palestina, a l'extrem oriental de la Mediterrània. No em pregunteu d'on venien i venen pels cristians del pròxim, mitjà i llunyà Orient. Tots els fets dels Reis d'Orient estan curullts d'una màgia que només entenen els més petits. La seva innocència ens l'hem inventat els adults, tips de no entendre res.

Els nostres Reis, segons com, deuen passar per l'Aràbia Saudita. No sé com s'ho deuen fer per no ser atropellats per algun d'aquells monstres mecànics del Dakar. Tampoc no he entès mai per què el Rei negre ha d'anar sempre al darrere. Sí, eren i són Melcior, Gaspar i Baltasar, però enlloc he vist o llegit que Baltasar havia de ser negre. Això, avui dia,

podria ser motiu de denúncia per racisme, per relegar-lo al darrere de la comitiva. Només els més menuts ens podrien donar una bona explicació.

Epifania vol dir manifestació evident d'una divinitat entre els homes. Pel cristianisme aquesta divinitat és Déu. L'Església Ortodoxa celebra aquesta data al·ludint al baptisme de Jesús al riu Jordà. Per aquest motiu els seus fidels es tiren a l'aigua, gairebé sempre gelada en aquestes dates i això s'esdevé tant a Rússia com a Ucraïna; malgrat que l'Església Ortodoxa d'Ucraïna està separada de la russa. S'entén que el patriarca rus doni suport a Putin en la seva invasió d'Ucraïna, és una Església d'Estat, com l'anglicana; el rei n'és el cap. A Ucraïna hi ha una minoria significativa de catòlics seguidors de l'Església de Roma. Ah! I, els ortodoxos grecs? Doncs aquests també es llancen a l'aigua en aquesta festivitat, però a les platges.

Tornem, però, als nostres Reis d'Orient. Una de les tantes propietats de la seva màgia es reflecteix en el do de la ubiqüitat. Per què els nostres infants veuen tan normal que els Reis arribin a Barcelona en veler i portin vestits diferents dels que arriben a Lleida en tren i tots a la mateixa hora? Aquests dos arriben en transports ecològics, no com els d'alguns pobles de les Franqueses que arriben en helicòpter. Tot això els infants ho veuen normal (el tema ecològic no ho sé) perquè forma part de la màgia d'aquests personatges entranyables, fins que arriba un dia que... l'eixerit(da) de la classe els fa caure del burro; però ells continuen durant un any fent-se l'orni. No gosen dir-ho als pares no fos cas que els propers Reis no els portessin res. Els pares durant aquest temps no saben què fer. És un joc molt bonic entre pares i fills. Al capdavall, podríem dir que els pares també participen de la màgia, de la il·lusió dels fills.

Una cosa que costa d'entendre és el que diu la Bíblia sobre la visita dels Mags a Herodes. La versió més estesa és que Herodes era el Rei de Judea amb el recolzament dels romans.

Herodes és el personatge dolent d'aquesta història. Va ser el que amb mala intenció va dir als Mags que quan tornessin d'adorar el Nen Jesús passessin a veure'l i dir-li on era per anar-hi ell. Com que el Mags, avisats per un àngel, se'n van entornar per un altre camí, Herodes va entrar en còlera i al no poder localitzar l'anomenat "Rei dels jueus", que li feia nosa, va ordenar matar tots els barons de menys d'un any. No tots els historiadors estan d'acord amb tots aquests fets. El que sí sembla cert és que Herodes era un personatge terrible; havia fet assassinar molt gent, entre ella esposes i fills seus.

Josep i Maria, també avisats per un àngel, van agafar el Nen i van fugir cap a Egipte on es van exiliar. Fixeu-vos que Jesús, encarnació de Déu segons el Cristianisme, va patir l'exili fins que Herodes va morir. A què haurem d'esperar perquè tornin a casa els nostres exiliats polítics que són a Bèlgica? Diuen que la història es repeteix.

Ara que la casa ja està buida de nets i encara que només me'n queda una d'innocent (sortosa ella), signo aquestes lletres i me'n vaig a dormir amb un goig encomanat de bona màgia, d'alegria, de felicitat. Massa dies té l'any per pensar en tots els infants que avui no hauran tingut joguines i, pitjor, només un plat a taula en tot el dia o, potser cap... Sí, penso en els nens i adults que han hagut de passar aquest dia en un soterrani per refugiar-se de les bombes no tan sols de Putin, també del patriarca ortodox rus, de les bombes iranians i àrabs que cauen sobre el Iemen, sobre infants i adults innocents. I és que al món hi ha massa Herodes. La mirada d'aquests nens i nenes deu ser molt diferent de la dels nostres que ahir obrien els ulls de la il·lusió davant dels Reis d'Orient. A Ucraïna no hi ha hagut treva. Ens la podem permetre nosaltres per un dia?

Vostre